

FIGUR 1. Resistens hos slumpmässiga *Escherichia coli*, så kallade indikatorbakterier, från kyckling (vänster) och gris (höger). Data för kyckling är från 2022 medan data för gris är från 2023 (Sverige) respektive 2021 (övriga länder).

Antibiotikaresistens och djur

I ett internationellt perspektiv är läget gällande antibiotikaresistens inom svensk djurhållning gynnsamt. Bakterier som orsakar sjukdom hos djur är oftast känsliga för de antibiotika som används vid behandling. Situationen är dock inte helt bekymmersfri.

Escherichia coli som indikator

I Svarm undersöks resistens hos *Escherichia coli* från slumpmässigt valda friska djur. Resultaten anses visa hur användningen av olika antibiotika över tid påverkat resistens hos djurens bakterieflora.

I figuren ovan jämförs förekomsten av resistens hos slumpmässigt valda *E. coli* från friska grisar och slaktkycklingar i Sverige och några andra länder.

Sjukdomsframkallande bakterier

Bakterier som orsakar sjukdom hos djur är oftast känsliga för de antibiotika som används vid behandling. Exempelvis är bakterier som orsakar luftvägsinfektioner hos lantbrukets djur och hos hästar generellt känsliga för bensylpenicillin.

Men till exempel hos *E. coli* från flera djurslag förekommer resistens och för att kunna välja rätt antibiotika vid behandling bör resistensundersökning göras (tabell 1). Se djurslagsspecifika blad för mer information.

TABELL 1: Andel (procent) resistens mot ampicillin (amp), trimetoprim-sulfa (trim-s) och enrofloxacin (enro) bland *Escherichia coli* från sjuka djur 2023.

Djurslag	Amp	Trim-S	Enro
Gris	26	22	6
Mjölkcor	9	7	2
Värphöns	1	0	12
Hund	12	5	3
Häst	7	13	0
Katt	15	3	7

Salmonella och Campylobacter

Salmonella och *Campylobacter*, främst *C. jejuni*, kan orsaka mag-tarminfektioner hos människa. Resistensläget för dessa bakterier från livsmedelsproducerande djur i Sverige är gynnsamt. Multiresistenta varianter förekommer av och till i Sverige men spridningen begränsas effektivt genom de åtgärder som vidtas för att begränsa förekomsten av salmonella och campylobacter generellt.

ESBL

ESBL¹-producerande bakterier har genom åren isolerats från flera olika djurslag i Sverige. Förekomsten är dock generellt sett låg (tabell 2).

MRSA

Fall av infektioner med MRSA² ska anmälas till Länsstyrelsen och till Jordbruksverket (SJVFS 2021:10; Saknr K12). Första gången MRSA påvisades hos djur i Sverige var 2006. Sedan dess har fall med både den klassiska (*mecA*) och den mer nyupptäckta (*mecC*) varianten av resistensgenen rapporterats från flera olika djurslag. Men antalet fall hos tamdjur är fortfarande lågt.

TABELL 2: Andel (procent) bärare av ESBL-producerande *Escherichia coli* i den senast gjorda undersökningen med känslig metod för respektive djurslag

Djurslag	År	Antal prov	Andel (%) ESBL
Gris	2023	302	1
Hund	2017-18	325	<1
Häst	2010	431	1
Nötkreatur	2020-21	57	12
Kyckling	2023	101	1
Värphöns	2022	128	2
Kalkon	2022	34	0

¹ Extended spectrum betalactamase – betalaktamas med utvidgad effekt

² Meticillinresistent *Staphylococcus aureus*

Källor: Swedres-Svarm 2023, Folkhälsomyndigheten & SVA och The European Union Summary Report on antimicrobial resistance in zoonotic and indicator bacteria from humans, animals and food in 2021/2022, ECDC & EFSA.

Farliga djursmittor kan få allvarliga konsekvenser, från lidande hos djur och människor till ekonomiska förluster och störningar i matförsörjningen. Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA, är en expertmyndighet som genom diagnostik, forskning och rådgivning stärker Sveriges förmåga att bekämpa djursjukdomar som utgör hot mot kritiska samhällsfunktioner. Friska djur - trygga människor.

Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA
751 89 Uppsala
018-67 40 00
sva@sva.se
sva.se

SVAKOM215.8